

УРОК №39

Тема уроку. Многокутник та його елементи. Опуклі та неопуклі многокутники.

Мета уроку: увести поняття ламаної, многокутника; учити розрізняти опуклі та неопуклі многокутники, описувати елементи многокутника, зображувати й знаходити на рисунках многокутники.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Обладнання: таблиця 6 «Многокутник та його елементи».

Хід уроку

I. Організаційний момент

Учитель розповідає учням про нову тему, яку вони вивчатимуть, повідомляє дату проведення тематичної контрольної роботи з цієї теми.

II. Формулювання мети і задач уроку**III. Актуалізація опорних знань учнів****Питання класу**

1. Якою геометричною фігурою є вершина чотирикутника?
2. Якою геометричною фігурою є сторона трикутника, чотирикутника?
3. Що називається діагоналлю чотирикутника?
4. Як називається геометрична фігура на рис. 1?

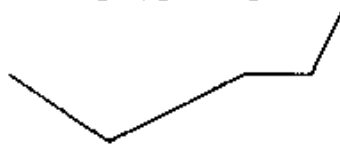
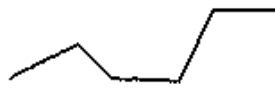

Рис. 1

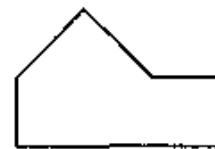
5. Чим відрізняються ламані на рис. 2 (а-в)?

а

б

в

Рис. 2

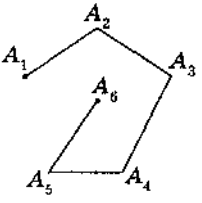
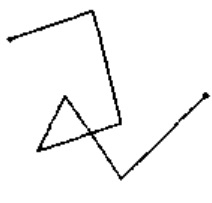
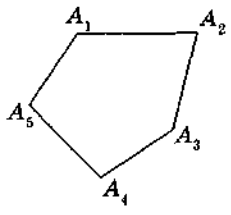
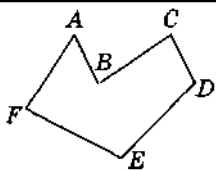
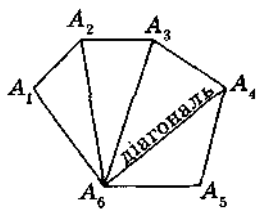
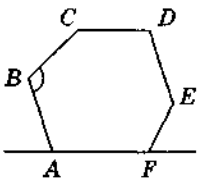
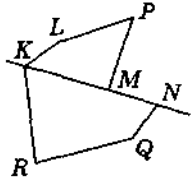
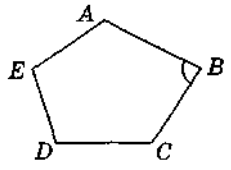
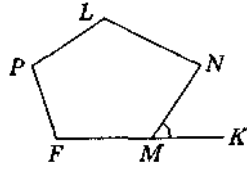
IV. Вивчення нового матеріалу**План викладення теми**

1. Означення ламаної та її елементів.
2. Види ламаних.
3. Означення многокутника та його елементів.
4. Поняття про опуклі та неопуклі многокутники.

На дошці заздалегідь підготовлено таблицю з рисунками, але без означень. Учні дають означення, які після обговорення записуються до правої частини таблиці. Під час роботи вчитель ставить питання. На дошці й у зошитах учнів з'являється таблиця 6 «Многокутник та його елементи».

Таблиця 6

Многокутник та його елементи

Ламана		
 <p>проста</p>	 <p>із самоперетином</p>	<p><i>Ламаною</i> називається фігура, яка складається з точок $A_1, A_2 \dots A_n$ (<i>вершини ламаної</i>), послідовно сполучених відрізками (<i>ланками ламаної</i>)</p>
 <p>замкнена</p>		<p>Ламана називається <i>простою</i>, якщо вона не має самоперетинів. Ламана називається <i>замкненою</i>, якщо її кінці збігаються. <i>Довжиною ламаної</i> називається сума довжин її ланок.</p>
Многокутник		
		<p><i>Многокутником</i> називається проста замкнена ламана, у якій сусідні ланки не лежать на одній прямій.</p>
		<p><i>Діагональ многокутника</i> — відрізок, який сполучає несусідні вершини многокутників.</p>
 <p>опуклий</p>	 <p>неопуклий</p>	<p><i>Опуклим</i> називається многокутник, якщо він лежить в одній півплощині відносно будь-якої прямої, яка містить його сторону. При цьому сама пряма вважається такою, що належить півплощині.</p>
 <p>$\angle ABC$ — кут опуклого многокутника $ABCDE$</p>		<p><i>Кутом (внутрішнім) опуклого многокутника</i> при даній вершині називається кут між його сторонами, які сходяться в цій вершині.</p>
		<p><i>Зовнішнім кутом опуклого многокутника</i> при даній вершині називається кут, суміжний із внутрішнім кутом многокутника при</p>

Навідні питання вчителя

1. Яка фігура називається ламаною?
2. Поясніть, що є її вершинами, ланками? Що таке кінці ламаної?
3. Яка ламана називається простою?
4. Яка ламана називається замкненою?
5. Як знайти довжину ламаної?
6. Як можна назвати просту замкнену ламану, у якій сусідні ланки не лежать на одній прямій?
7. Скільки вершин і скільки сторін має n -кутник?
8. Як називається відрізок, який сполучає дві несусідні вершини многокутника?
9. Який многокутник називається опуклим?
10. Що називається кутом многокутника?
11. Скільки зовнішніх кутів можна побудувати при кожній вершині многокутника?

V. Первинне закріплення нових знань учнів**Питання класу**

1. Які геометричні фігури на рис. 3 (а-е) є: ламаними; простими ламаними; замкненими ламаними; многокутником; опуклим многокутником? Відповідь обґрунтуйте.

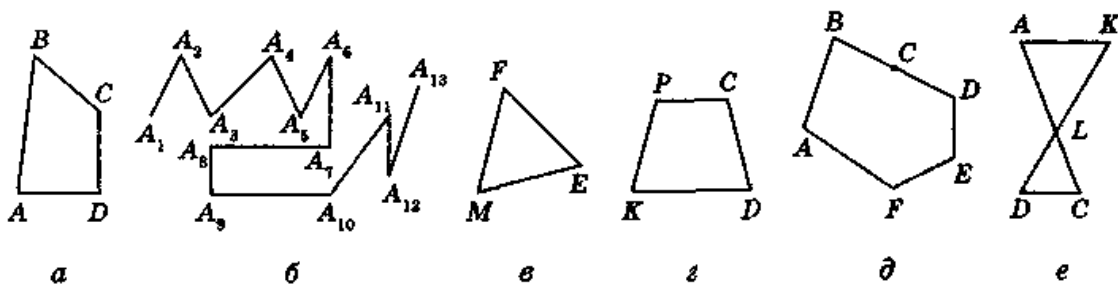

Рис. 3

2. Скільки діагоналей можна провести з однієї вершини опуклого дев'ятикутника? Знайдіть загальну кількість діагоналей дев'ятикутника.

VI. Підбиття підсумків уроку**Питання класу**

1. Про що ви дізналися сьогодні на уроці?
2. На що слід звернути більшу увагу вдома?

VII. Домашнє завдання

- С** 1. Доведіть, що два зовнішніх кути, побудованих при одній вершині многокутника, рівні.
- Д** 2. Доведіть, що коли кінці ламаної лежать з різних боків від даної прямої, то вона перетинає цю пряму.
- В** 3. Скільки діагоналей має n -кутник?
4. Прочитайте означення вписаних і описаних многокутників.